

Memorandum of Understanding (May, 2019)

Between

The Municipality of Vushtrri

and

Fondacioni Jeshil

Introduction

This Memorandum of Understanding is an official document that is built upon meaningful consultations between the parties, namely the Municipality of Vushtrri and Fondacioni Jeshil (hereinafter signatories), and mandated by the authorisation letter signed by the Mayor.

The aim of this document is to regulate the relationship between the signatories in the process of a joint collaboration in the design and implementation of a composting scheme for organic waste management in the Municipality of Vushtrri, planned to be implemented within a two year period, starting in January, 2020.

The composting scheme project in the Municipality of Vushtrri is an *up-scaled replication* of the pilot model composting project for Gërmia Park. Lessons learnt from the implementation of the pilot model have been successfully reflected in the replicated model, planned to be implemented in Vushtrri. This project will be implemented by Fondacioni Jeshil in partnership with the Municipality of Vushtrri, supported by other partners from the donor community.

Successful implementation of this project will put the Municipality of Vushtrri at the forefront of environmentally-friendly management of organic waste in Kosovo and will likely serve as an example to other municipalities to follow.

Background

The composting scheme for organic waste management in the Municipality of Vushtrri project is fully in line with Strategy of Republic of Kosovo on Waste Management (2013-2022). The guidelines and the goals of the Strategy will be focusing on:

- Reduction of waste generation, reduction of the amount of waste at source and reduction of the amount of waste to be disposed;
- Development of infrastructure for an integrated approach for waste management;
- Reduction of risk from waste;
- Contribution to increasing employment in the country;
- Capacity building for waste management;
- Improvement of the waste service;
- Education of public, training of officials.

Both administration levels in Kosovo, central and local, are aiming to improve the municipal waste management processes, to make them more effective, efficient and environmentally-friendlier. At the top level, as per Kosovo Waste Management Strategy (2013-2022), the target for reduction of organic waste to be landfilled is set at 55% reduction by 2022. In this regard, the proposed composting project in Vushtrri is a direct measure toward that goal.

The composting project in Vushtrri is also supportive of national policies aiming at approximation with EU legislation (*acquis communautaire*) in the area of waste management. The EU waste strategy sets out a hierarchical preference for waste-management options of

‘minimisation, reuse, material recycling, energy recovery and safe disposal’, based on the performance of these options against the overall goal of sustainability. The Landfill Directive aims to ensure high standards for the disposal of waste in the European Union and to stimulate waste prevention via composting and biogasification of biodegradable waste, as well as recycling. The Directive includes targets for diversion of biodegradable waste from landfill, requiring the promotion of waste sorting, material recycling and composting, which is exactly what the composting scheme in Vushtrri aims to achieve.

The expected results of the composting scheme in Vushtrri are manifold: reduction of solid waste going to landfill, reduction of operating costs for service providers, enhanced environmental protection and job opportunities for youth.

The Municipality of Vushtrri has for objective and compelling technical reasons selected Fondazioni Jeshil as the implementing agency of the composting scheme project, in accordance with Article 35 (Negotiated Procedure), paragraph 2.1 (i), of the Law on Public Procurement (04/L-042).

Duration of MoU

This Memorandum of Understanding is valid for the time period between May, 2019 and Dec, 2021, effective from the day of the signing.

Overall goal of the composting project

To design and implement a composting scheme for environmentally-friendly management of organic waste in Vushtrri.

Specific objectives

- Reduce landfilling by promoting good waste management practices;
- Build local institutional capacity in management of organic waste;
- Build the capacity of local civil society in awareness raising campaigning and environmental protection;
- Promote composting as a natural fertiliser;
- Promote circular economy.

The Composting Scheme for Vushtrri

This project foresees the design and implementation of - a composting scheme for environmentally-friendly management of 2,500 tonnes/year of organic waste in the Municipality of Vushtrri.

The composting scheme will collect organic waste, separated at source, from green markets, supermarkets, food producers and agricultural waste *inter alia*. The organic that would have otherwise be deposited in landfill, now will be taken to the composting plant where it will be

converted into Grade A compost (organic fertiliser). The expected amount of fertiliser to be generated is around 1,000 tonnes/year (market value: 1,000 tonnes x 200.00 EUR/ton = 200,000.00 EUR). Additionally, the Municipality of Vushtrri will save around 15,000.00 EUR/year from landfill fees.

The operation and management of the composting plant is entrusted to the Regional Waste Company “Uniteti” – Working Unit in Vushtrri. The project foresees a capacity building component for Uniteti, targeting technical and operational aspects of composting. The composting of organic waste will be completed through thermophilic composting in aerobic conditions.

Roles and responsibilities

Signatories agree to roles and responsibilities outlined below:

1. The Municipality of Vushtrri is responsible for:

- a) Co-financing of one third (1/3) to one half (1/2) of the total project cost;
- b) Nominating a municipal officer to be responsible for coordination and monitoring of the project implementation;
- c) Assign a public parcel to Uniteti, where the composting plant will be built;
- d) Issuing all necessary permits so that the facility can be constructed and be functional;
- e) Implementation of the relevant infrastructure (road, sewage, water supply and electricity) for the needs of the composting facility at the site;
- f) Validating project and financial documents (i.e. invoicing);
- g) Coordination of activities during the implementation of the project.

2. Fondazioni Jeshil is responsible for:

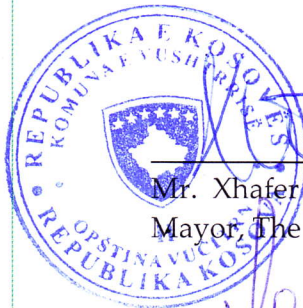
- a) Designing and implementation of the composting scheme for the Municipality of Vushtrri (2,500 tonnes/year of organic waste);
- b) Overall administrative and financial management of the project;
- c) Selection and contracting of civil engineers for the technical design of the composting plant;
- d) Selection and contracting of equipment provider;
- e) Represent the project to project partners and external stakeholders;
- f) Project progress reporting;
- g) Direct and indirect communication with project partners;
- h) Support the cooperation between the project partners.

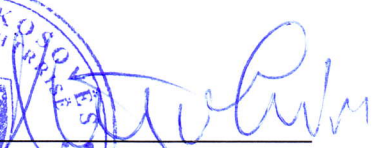
3. *Uniteti is responsible for:*

- a) Administration and operation of the composting plant;
- b) Provision of human resources and vehicles for collection and transportation of organic waste from the collection point to the composting plant;
- c) Covering of costs related to logistics and transportation of organic waste;
- d) Recruitment of additional staff (preferably from marginalised groups);
- e) Participation in capacity building activities;
- f) Coordination of activities during project implementation.

Recognising the limitations of this MoU, the signatories agree that should an issue arise during the project design and implementation which is not covered by the MoU, it will be solved amicably with the consideration of the best interest for the project.

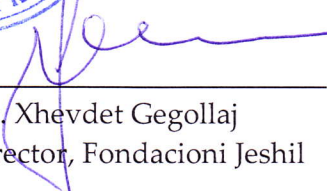
This MoU is made in two (2) identical copies, one for each of the signatories.

Mr. Xhafer Tahiri
Mayor, The Municipality of Vushtri

03.05.2019 - VUSHTRI

Place/Date

Mr. Xhevdet Gegollaj
Director, Fondacioni Jeshil

03.05.2019 - VUSHTRI

Place/Date

Republika e Kosoves
Komuna Vushtrri
02.Nr 569/19
Nr.fq. 05
Data:03.05.2019
Vushtrri

Memorandumi i Mirëkuptimit

(Maj, 2019)

ndërmjet

Komunës së Vushtrrisë

dhe

Fondacioni Jeshil

Hyrje

Ky Memorandum Mirëkuptimi është dokument zyrtar që është arritur në konsultim midis palëve, përkatësisht Komunës së Vushtrrisë dhe Fondacionit Jeshil (në tekstin e mëtejshëm nënshkruarit), dhe të mandatuar me letër autorizimi e nënshkruar nga Kryetari i Komunës.

Qëllimi i këtij dokumenti është të rregullojë marrëdhëniet midis nënshkruesve në procesin e bashkëpunimit të përbashkët në hartimin dhe zbatimin e skemë kompostimi organike dhe menaxhimit të mbeturinave në Komunën e Vushtrrisë, që planifikohet të implementohet brenda një afati prej dy vitesh, duke filluar nga Janar, 2020.

Projekti i skemës së kompostimit në Komunën e Vushtrrisë është përsëritje e shkallëzuar e modelit për kompostimin nga pilot projekti për parkun e Germia. Mësimet e nxjerra nga zbatimi i modeli pilot kanë reflektuar me sukses në modelin e përsëritur, që planifikohet të zbatohet në Vushtrri. Ky projekt do të zbatohet nga Fondacioni Jeshil në partneritet me Komunën e Vushtrrisë, të mbështetur nga partnerë të tjerë të komunitetit të donatorëve.

Zbatimi i suksesshëm i këtij projekti do ta vendosë Komunen e Vushtrrisë në ballë të menaxhimit ekologjik të mbeturinave organike në Kosovë dhe ka të ngjarë të shërbejë si një shembull për komunat tjera që duhet të ndiqen.

Permbajtja

Skema e kompostimit për menaxhimin e mbetjeve organike në komunën e Vushtrrisë është plotësisht në linjë me Strategjinë për Menaxhimin e Mbeturinave në Republikën e Kosovës për (2013-2022).

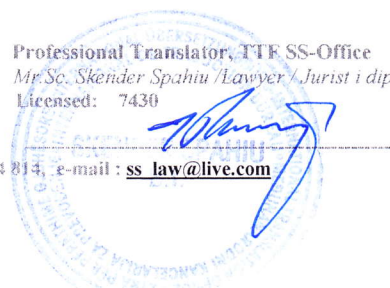
Udhëzimet dhe qëllimet e Strategjisë do të fokusohen në:

- o Zvogëlimi i prodhimit të mbetjeve, reduktimi i sasisë së mbetjeve në burim dhe zvogëlimi i sasisë së mbeturinave që do të deponohen;
- o Zhvillimi i infrastrukturës për një qasje të integruar për menaxhimin e mbeturinave;
- o Reduktimi i rrezikut nga mbeturinat;
- o Kontribut në rritjen e punësimit në vend;
- o Ndërtimi i kapaciteteve për menaxhimin e mbeturinave;
- o Përmirësimi i shërbimit të mbeturinave;
- o Edukimi i publikut, trajnimi i zyrtarëve.

Të dy nivelet e administratës në Kosovë, qendrore dhe lokale, synojnë të përmirësojnë proceset e menaxhimit të mbeturinave në Komunë, për t'i bërë ato më efektive, efikase dhe më miqësore me mjedisin. Në nivelin më të lartë, sipas Strategjisë së Kosovës për Menaxhimin e Mbeturinave (2013-2022), objektivi për reduktimin e mbeturinave organike që do të deponohen është vendosur më 55% ulje deri në vitin 2022. Në këtë drejtim, projekti i propozuar i kompostimit në Vushtrri është një masë e drejtpërdrejtë drejt këtij qëllimi.

Projekti i kompostimit në Vushtrri është gjithashtu mbështetës i politikave kombëtare që synojnë përafrimin me legjislacionin e BE-së (acquis communautaire) në fushën e menaxhimit të mbeturinave.

Strategjia e BE-së për mbeturinat përcakton një preferencë hierarkike për opsionet e menaxhimit të mbeturinave të

'minimizimit, ripërdorimit, riciklimit të materialeve, rikuperimit të energjisë dhe depozitimit të sigurt', bazuar në ecurinë e këtyre opsioneve kundrejt qëllimit të përgjithshëm të qëndrueshmërisë. Direktiva e Landfillit synon të sigurojë standarde të larta për hedhjen e mbeturinave në Bashkimin Evropian dhe të stimulojë kompostimin e mbeturinave dhe biogazifikimin e mbetjeve të biodegradueshme, si dhe riciklimin. Direktiva përfshin objektiva për devijimin e mbetjeve të biodegradueshme nga deponi, duke kërkuar promovimin e klasifikimit të mbeturinave, riciklimin e materialeve dhe kompostimin, gjë që është pikërisht ajo që skemat e kompostimit në Vushtrri synon të arrijë.

Rezultatet e pritshme të skemës së kompostimit në Vushtrri janë të shumëllojshme: zvogëlimi i mbetjeve të ngurta që shkojnë në deponi, reduktimi i kostove operative për ofruesit e shërbimeve, mbrojtja më e madhe e mjedisit dhe mundësitë e punësimit për të rinjtë.

Komuna e Vushtrrisë ka zgjedhur për arsye teknike, objektive dhe bindëse, Fondacioni Jeshil si agjenci zbatuese e projektit të skemës së kompostimit, në pajtueshmëri me Nenin 35 (Procedura e Negociuar), paragrafi 2.1 (i), të Ligjit për Prokurim Publik (04/L-042).

Kohëzgjatja e Memarondumit të Mirëkuptimit (MM)

Ky Memorandum Mirëkuptimi është i vlefshëm për periudhën kohore ndërmjet Majit 2019 dhe Dhjetor 2021, efektivisht nga dita e nënshkrimit.

Synimi i përgjithshëm i qëllimit të projektit të kompostimit

Të hartojë dhe zbatojë skemën e kompostimit për menaxhimin ekologjik të mbetjeve organike në Vushtrri. Objektivat specifike

- o Zvogëlimin e deponive duke promovuar praktika të mira të menaxhimit të mbeturinave;
- o Ndërtimi i kapaciteteve lokale institucionale në menaxhimin e mbeturinave organike;
- o Ndërtimi i kapaciteteve të shoqërisë civile lokale në fushatën për ngritjen e vetëdijes dhe mbrojtjen e mjedisit;
- o Promovimi i kompostimit si pleh natyral;
- o Nxitja e ekonomisë rrethore.

Skema e kompostimit për Vushtrri

Ky projekt parashikon hartimin dhe zbatimin e - një skeme të kompostimit për menaxhimin ekologjik të 2500 ton / vit të mbetjeve organike në Komunën e Vushtrrisë.

Skema e kompostimit do të grumbullojë mbetje organike, të ndara në burim, nga tregjet e gjelbra, supermarketet, prodhuesit e ushqimit dhe mbeturinat bujqësore, ndër të tjera. Mbetjet organike që do të ishin, përndryshe do të depozitohen në deponi, tani do të merren në fabrikën e kompostimit ku do të jenë të konvertuar në plehun e klasës A (pleh organik). Shuma e pritshme e plehut që do të gjenerohet është rreth 1000 ton / vit (vlera e tregut: 1,000 ton x 200.00 EUR / ton: 200,000.00 EUR). Përveç kësaj, komuna e Vushtrrisë do të kursejë rreth 15,000.00 EUR / vit nga pagesat për deponi.

Operimi dhe menaxhimi i impiantit të kompostimit u është besuar Kompanias Rajonale të Mbeturinave "Uniteti" - Njësia e Punës në Vushtrri. Projekti parashikon ngritjen e kapaciteteve për Unitetin, duke synuar aspektet teknike dhe operacionale të kompostimit. Kompostimi i mbeturinave organike do të përfundojë përmes kompostimit termofilik në kushtet aerobe.

-3-

Rolet dhe përgjegjësitë

Nënshkruesit bien dakord për rolet dhe përgjegjësitë e përshkruara më poshtë:

1. Komuna e Vushtrrisë është përgjegjëse për:

- a) Bashkëfinancimin e një të tretës (1/3) deri në gjysmën (1/2) të kostos totale të projektit;
- b) Emërimi i një zyrtari komunal për të qenë përgjegjës për koordinimin dhe monitorimin e implementimi i projektit;
- c) Cakto një parcelë publike për Unitetin, ku fabrika e kompostimit do të jetë ndërtuar.
- d) Lëshimin e të gjitha lejeve të nevojshme në mënyrë që objekti të mund të ndërtohet dhe të jetë funksional;
- e) Zbatimi i infrastrukturës përkatëse (rruge, kanalizim, furnizimi me ujë dhe energjia elektrike) për nevojat e objektit të kompostimit në vend;
- f) Vërtetimin e projekteve dhe dokumenteve financiare (dmth. Faturimin);
- g) Koordinimi i aktiviteteve gjatë zbatimit të projektit.

2. Fondocioni Jeshil është përgjegjës për:

- a) Hartimi dhe zbatimi i skemës së kompostimit për Komunën e Vushtrrisë (2,500 ton / vit të mbetjeve organike);
- b) Menaxhimi i përgjithshëm administrativ dhe financiar i projektit;
- c) Përzgjedhja dhe kontraktimi i inxhinierëve civilë për dizajnin teknik të kompostimit bimëve;
- d) Përzgjedhja dhe kontraktimi i furnizuesit të pajisjeve;
- e) Përfaqëson projektin për partnerët e projektit dhe aktorët e jashtëm;
- f) Raportimi i progresit të projektit;
- g) Komunikim i drejtpërdrejtë dhe i tërthortë me partnerët e projektit;
- h) Mbështetë bashkëpunimin ndërmjet partnerëve të projektit.

3. *Uniteti është përgjegjës për:*

- a) Administrimi dhe operimi i fabrikes se kompostimit
- b) Sigurimi i burimeve njerëzore dhe automjeteve për grumbullimin dhe transportimin e mbetjeve organike nga pika e grumbullimit deri në fabriken e kompostimit
- c) Mbulimi i kostove të lidhura me logjistikën dhe transportimin e mbetjeve organike;
- d) Rekrutimi i stafit shtesë (mundësisht nga grupet e marginalizuara);
- e) Pjesëmarrja në aktivitetet e ndërtimit të kapaciteteve;
- f) Koordinimi i aktiviteteve gjatë zbatimit të projektit.

Duke pranuar kufizimet e këtij Memorandumi, nënshkruesit bien dakord që në rastë kontesti të ndonjë çështje gjatë kësaj periudhe, hartimi dhe zbatimi i projektit i cili nuk është i mbuluar nga Memorandumi i Mirëkuptimit, do të zgjidhet miqësisht me shqyrtimin e interesit më të mirë për projektin.

Ky Memorandum është bërë në dy (2) kopje identike, një për secilin prej palve nënshkruese.

/Vula dhe nënshkrimi/
Z. Xhafer Tahiri
Krytari Komunes Vushtrri

03.05.2019 Vushtrri
vendi /data

/Vula dhe nënshkrimi/
Z Xhevdet Gegollaj
Drejtore: Fondacioni Jeshil

03.05.2019 Vushtrri
vendi /data

